

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ปีการศึกษา 2554 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้ชั้นการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกลุ่มตัวอย่างของ เกรงซ์และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 38 ข้อ โดยมีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .28-.81 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .96 ลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Fisher's Least Significant Test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านงบประมาณ

1.1 ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ร่วมจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน เช่น การเข้าค่ายลูกเสือ การทัศนศึกษา ฯลฯ ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา และสนับสนุน ส่งเสริม การทำงานวิจัยของครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนเป็น
กรรมการเชื่อมชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

1.2 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับคะแนน
เฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ร่วมกับคณะครู สอดส่องดูแล และรักษา ทรัพย์สินของ
โรงเรียน บริจาคเงิน สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา และมีส่วนร่วมแต่งตั้ง
คณะกรรมการเพื่อดำเนินงานด้านการเงินและงบประมาณ ส่วนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้
จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับ
คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติงาน
ดีเด่น สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกัน
และกัน และร่วมเสนอแนะวิทยากรมาช่วยให้ความรู้ในวิชาที่ขาดแคลน เช่น วิชาภาษาต่างประเทศ
คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
บุคลากร มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับ
คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการสนใจ
ให้เด็กมาเรียน ให้ข้อเสนอแนะในการเกณฑ์เด็กและติดตามเด็กนักเรียนเข้าเรียน และมีส่วนร่วม
ในการจัดบริการด้านสาธารณสุขภายในโรงเรียน ส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบและเครือข่าย
สารสนเทศของโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับการมี
ส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า สูงกว่าผู้ปกครองที่มี
วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 จำแนกตามอาชีพ
ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้น
ของนักเรียนในปกครอง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ยกเว้น ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนบ้านเขาคันทรง ได้มีการชี้แจงในเรื่องของบทบาทในการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาให้กับผู้ปกครองได้ทราบอยู่เป็นประจำ ทั้งการเป็นเอกสารประชาสัมพันธ์ และการประชุมผู้ปกครองนักเรียนประจำภาคเรียน อีกทั้งโรงเรียนเขาคันทรง ได้สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีการปฏิรูปการศึกษา ทำให้ทิศทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในการปรับเปลี่ยนดังกล่าว โรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง แต่ด้วยผู้ปกครอง ซึ่งมีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน ประกอบอาชีพต่างกัน และมีสภาพทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ จึงอาจจะไม่ค่อยเห็นคุณค่าของการดำเนินการในการบริหารและการจัดการศึกษา ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ค่อยสนับสนุนการศึกษาและทราบถึงหน้าที่และบทบาทของตนเองที่มีต่อโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร เติสมรงค์ (2545, หน้า 75) ได้ศึกษา ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของประเวศ เนตรสุวรรณ (2547, หน้า 67) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชนและผู้ปกครองของสถานศึกษา ในตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชนและผู้ปกครองสถานศึกษา ในภาพรวมด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน ทั้งทางด้านวิชาการ เช่น การแข่งขันทักษะทุกกลุ่มสาระ การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา นอกสถานที่เพื่อเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียน กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ เนตรนารี เพื่อให้นักเรียน

เรียนรู้การทำงานกลุ่ม รู้จักการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อีกทั้งครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 เรื่องทุกคน เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนในด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ และหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่งของสังคม และงานวิชาการถือเป็นงานหลักในการบริหารของโรงเรียนทุกโรงเรียน รวมถึงโรงเรียนวัดเขาคันทรังค์ด้วย ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาให้มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารสถานศึกษาให้มีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ โดยการเข้ามามีบทบาทที่สำคัญ เช่น การวางแผนพัฒนาหลักสูตร การเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนเป็นผู้จัดย่อมมีผลต่อการร่วมมือของผู้ปกครองในหลายด้าน กระบวนการเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินการในโรงเรียนได้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยความรู้นอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้การหาคำตอบ อันเป็นการปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่ทั้งนี้สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง จึงได้รับการสนับสนุน จัดหา สื่อ อุปกรณ์ ทรัพยากร ท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย และผู้ปกครองมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ จึงไม่ค่อยได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรังค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ด้านวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของเลอศักดิ์ รัชณาการ (2545, หน้า 34) กล่าวว่า งานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของการศึกษา วิธีการจัดการ หรือบริหารวิชาการโรงเรียน มักนิยมการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้แก่ผู้ทำหน้าที่ทางวิชาการอย่างเต็มที่ และสอดคล้องกับชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2541, หน้า 20) ได้กล่าวว่า จุดเน้นทั้งนโยบายของในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชุมชน และผู้ปกครอง กับการศึกษาเป็นความจำเป็นที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้น แต่จากการสรุปรายงานต่าง ๆ พบว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาของชุมชน ความคาดหวังที่ชุมชนมีต่อโรงเรียนกับสิ่งที่โรงเรียนปฏิบัติมีความแตกต่างกัน ประชาชนไม่มีความรู้สึกผูกพัน ไม่รู้สึกเป็นเจ้าของและไม่รู้สึกว่าต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ส่งผลต่อการขาดโอกาสในการระดมสรรพกำลังในชุมชนที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานทางการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น และชุมชนเองก็ขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาจากโรงเรียน ซึ่งเป็นแหล่งรวมของบุคลากรจำนวนมากที่มีความรู้

ความสามารถสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนิชานันท์ พิมพ์ทอง (2555, หน้า 68) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานในโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนบ้านเขาคันทรง ได้มีการแต่งตั้งครูผู้สอนให้เป็นผู้ปฏิบัติ หน้าที่การเงินและบัญชี โดยให้มาปฏิบัติหน้าที่ในช่วงโมงที่ไม่ได้สอน และมีจำนวนคนน้อย ดังนั้น การอำนวยความสะดวกกับผู้มาติดต่องานจึงไม่สะดวก และอาจมีการล่าช้า รวมทั้งการจัด ควบคุมแผนการจัดการงบประมาณ เนื่องจาก งบประมาณที่โรงเรียนได้รับการจัดสรรนั้นมักเป็น งบประมาณที่ตายตัว และมีข้อกำหนดรายการใช้จ่ายตามงบประมาณ โรงเรียนอาจให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนหรือรับทราบในบัญชีรายรับรายจ่ายเป็นครั้งคราว ซึ่งบางครั้ง ผู้ปกครองบางท่านอาจไม่สะดวกที่จะให้ความร่วมมือ ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ และเนื่องจาก ผู้ปกครองคิดว่าการบริหารด้านงบประมาณเป็นการบริหารงานจากภายใน ซึ่งต้องเป็นไปตาม ระเบียบของทางราชการ จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของเมตต์ เมตต์การุณณิจิต (2541, หน้า 35) กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าไปร่วม ประชุมแสดงความคิดเห็น ร่วมประสานงาน ร่วมบริจาคเงินและทรัพย์สินตลอดจนในด้าน การเสียสละแรงงาน ประชาชนส่วนใหญ่มีภารกิจส่วนตัวและต้องประกอบอาชีพ จึงมักไม่มีเวลา ที่จะร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ กับราชการได้ ดังนั้น การมีส่วนร่วม ในรูปของการบริจาคต่าง ๆ จึง เป็นวิธีการที่สะดวกกว่าวิธีการอื่น ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น โรงเรียนจึงควรพัฒนาการร่วมมือจาก ผู้ปกครองและสังคมในหลายมิติมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนิชานันท์ พิมพ์ทอง (2555, หน้า 68) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารงานในโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยรวมและด้านงบประมาณ อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ให้มีความสำคัญกับบุคลากร มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โรงเรียนยังได้ให้การสนับสนุน ให้มีความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ในกิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันครู ได้มีการเชิดชูเกียรติครูที่มาปฏิบัติงาน โดยไม่มีวันลา ทำให้ ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งยังมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ แต่ในบางกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สามารถเข้ามามี ส่วนร่วมได้เต็มตัว เช่น ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูหรือ บุคลากร การร่วมประเมินความดีความชอบ ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินหลักจากบุคคลในสถานศึกษา หรือในการรักษาคุณระเบียบของโรงเรียน เพราะครูบางคนอาจจะยังปฏิบัติยังไม่สมบูรณ์ใน หลาย ๆ ด้าน เช่น อาจมาโรงเรียนสายบ้าง อาจแต่งตัวหรือปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมกับความเป็นครู ซึ่งผู้ปกครองอาจจะไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมเต็มที่ในการประเมินส่วนนี้ จึงทำให้การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ งานวิจัยของณัฐนิชานันท์ พิมพ์ทอง (2555, หน้า 68) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารงานในโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ไม้ล้อม (2548, หน้า 70) ได้ทำการศึกษา ความต้องการและการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ความต้องการและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนวัดเขาคันทรง เป็นการบริหารที่ใช้หลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก ในด้านต่าง ๆ ในการให้บริการทุกรูปแบบตามหลักการบริหารของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ถึงแม้จะอยู่ใน ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณ โรงเรียน แต่ผู้ปกครองก็ไม่ได้มีอำนาจในการบริหารโรงเรียน มีโอกาสน้อย ในการมีส่วนร่วมพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของ โรงเรียน และขาดความร่วมมือกับ ผู้ปกครองในด้านการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่น รับทราบทั่วกัน ด้วยภาระหน้าที่ที่ต้องหาเลี้ยงครอบครัว จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลทำให้การมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนิชานันท์ พิมพ์ทอง (2555, หน้า 68) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานในโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของประพัฒน์ กังวานพนิชน์ (2550, หน้า 61) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

บ้านเขาคันทรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองมีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน ซึ่งวุฒิการศึกษาเป็นการผ่านการอบรม ผลจากการศึกษาอบรมทำให้บุคคลมีความคิด ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน นั้นอาจรวมถึงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คนที่ผ่านการอบรมมากกว่าผู้ที่ผ่านการอบรมมาน้อย ย่อมมีมุมมองในเรื่องการจัดการศึกษาที่อาจเป็นไปในทางเดียวกันหรือต่างกัน เป็นทางใดทางหนึ่ง การศึกษาของผู้ปกครองจะเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ปกครองมองการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่เหมือนกัน แต่เนื่องจาก บุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน บทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริมและระดมความร่วมมือของผู้ปกครอง คือ สถานศึกษามีการพัฒนาความเข้มแข็งของครอบครัว การสนับสนุนหนุนช่วยเหลือ และพัฒนาความสามารถของพ่อแม่ ผู้ปกครอง จัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพในด้านต่าง ๆ ขยายความร่วมมือของอาสาสมัคร ทบพทวน แก้วใจ ปรับปรุงกฎระเบียบ ให้บริการคำปรึกษา จัดตั้งกองทุนปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ ยอมรับที่จะทำงานกับผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกัน อาศัยความสามารถมาร่วมพัฒนาในด้านต่าง ๆ กัน เชิญผู้ปกครองและผู้อาวุโส กรรมการชุมชนมาเยี่ยม โรงเรียน การเชิญผู้ปกครองมาเป็นอาสาสมัครในงานด้านต่าง ๆ เช่น การเป็นครูร่วมสอน การเป็นโค้ช นักกีฬา การติวหรือสอนพิเศษในความรู้เฉพาะด้าน การรับเป็นเจ้าภาพในการสนับสนุนค่าเดินทางทัศนศึกษาในบางรายการ การเปิดสถานที่ทำงานของผู้ปกครองให้เด็ก ๆ ไปดูงาน ไปฝึกงาน การจัดคณะเจ้าหน้าที่ของบริษัทมาให้ความรู้เสริมในเรื่องการงานอาชีพที่เด็ก ๆ มีความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัส ครองญาติ (2541) ได้ศึกษา การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยมงคล สังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน

เทศบาล 3 วัดชัยมงคล แตกต่างกัน อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสนธยา จันผง (2553, หน้า 110) ได้ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามอาชีพ ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ต่างก็มีความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนเหล่านี้ ต้องร่วมมือกันวางแผนการทำงานพัฒนาเด็กด้วยการดำเนินการร่วมกัน พัฒนาบทบาทหน้าที่ร่วมกัน ในการแก้ปัญหาและประเมินผลการทำงาน (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 3-4) ซึ่งผู้ปกครองต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งในลักษณะร่วมมือ สนับสนุนโรงเรียนในการดำเนินการให้เกิดการเรียนรู้ และปัจจัยที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนให้ได้รับผลดีในด้านทุนทรัพย์ก็คืออาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนให้แก่นักเรียน รวมทั้งมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ และเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้มีรายได้ต่างกัน จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนเกิดความแตกต่างกันขึ้น จึงทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามอาชีพ ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย ยิ่งประเสริฐ (2548, หน้า 64) ได้ศึกษาบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง พบว่า บทบาทที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปของผู้มีส่วนร่วมที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสนธยา จันผง (2553, หน้า 110) ได้ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม ที่มีอาชีพต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก พื้นฐานความคิด ความเชื่อที่ว่า พ่อแม่คือผู้ที่เป็นครูที่ดีที่สุด พ่อแม่คือคนที่มีพลัง มีทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งความตั้งใจและความปรารถนาดีต่ออนาคตของลูก แต่อาชีพที่ผู้ปกครองประกอบการทำมาหากินมีลักษณะการดูแลครอบครัว จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในอาชีพทุกวัน วันใดหยุด นั้นหมายถึง การขาดรายได้ของครอบครัว การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาจึง ไม่มีเวลาว่าง ในการพบปะกันระหว่างบุคคลใน ชุมชนและสถานศึกษา เพื่อร่วมประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษาของสถานศึกษา จากการที่ชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้น้อย มีฐานะค่อนข้างยากจน ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษาน้อย จะให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพมากกว่า เพราะต้องหารายได้เลี้ยงครอบครัว ซึ่งก็ส่งผลถึงการให้ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาของบุตรหลานค่อนข้างน้อย ทำให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา จึงค่อนข้างจำกัด จึงทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านเขาคันทรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ งานวิจัยของมานี โชติมา (2546, หน้า 59) ได้ศึกษา ความต้องการของผู้ปกครองของนักเรียนในการจัดการการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล โชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย ยิ่งประเสริฐ (2548, หน้า 74) ได้ศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาใน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาใน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ของผู้มีส่วนร่วมที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีระดับชั้นของนักเรียนในปกครองต่างกัน โรงเรียนต่างเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการยกย่อมเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานดีเด่น ช่วยสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันทำงานเป็นหมู่คณะ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการตั้งใจให้เด็กมาเรียน และให้ข้อเสนอแนะในการเกณฑ์เด็ก และติดตามเด็กนักเรียนเข้าเรียน จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด

การศึกษาของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทรา รุ่งฟ้า (2550, หน้า 59) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนา วิทยา อำเภอดงนาคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนา จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านวิชาการ โรงเรียนควรเน้นการจัดกิจกรรมการเป็นกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประเมินการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียน ถ้าวาดเหลืออุปกรณ์การเรียนในด้านใด ผู้ปกครองจะได้สนับสนุน จัดหา สื่อ อุปกรณ์ ทรัพยากร ท้องถิ่นเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของ โรงเรียน และมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาเสนอแนะ แนวทางในการบริหารงบประมาณ เพื่อให้การบริหารด้านงบประมาณเป็นไปด้วยความโปร่งใส
3. ด้านบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู และร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เพราะจะทำให้การประเมินมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน และช่วยประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นรับทราบทั่วกัน เพราะลำพังบุคลากรและนักเรียนอาจจะประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง ด้านบริหารงานทั่วไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

3. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ของผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรกรรม

4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านเขาคันทรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ของผู้ปกครองที่มีระดับชั้นของนักเรียนในปกครองต่างกัน